

Školní vzdělávací program

Obsah ŠVP

- Konkrétní cíle vzdělávání
- Formy a obsah
- Popis personálních podmínek
- Bezpečnost a ochrana zdraví
- Charakteristika školní družiny
- Časový plán
- Výchovně vzdělávací strategie – náměty pro náplň obsahu jednotlivých témat
- Přílohy

Cíle vzdělávání

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- posilování komunikačních dovedností
- zvyšování sociálních kompetencí
- schopnost najít si své místo ve skupině, ve společnosti
- formování životních postojů
- výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování
- prevence proti šikaně, vulgárnosti, kouření...

Vycházíme ze čtyř základních pilířů učení, které formulovala organizace OSN pro vědu, výchovu a kulturu UNESCO.

- Učit se žít společně
- Učit se „Jak na to“
- Učit se být
- Učit se znát

Obsah a forma činnosti ve školní družině

Školní družina organizuje pravidelnou činnost oddělení, příležitostné akce a nabídku spontánních aktivit. Š. d. umožňuje odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování. Časové rozvržení uspořádání činností ve š. d. se řídí požadavky psychohygieny. Je takové, aby podporovalo zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj dítěte.

Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.

Příležitostné akce např. výlety, besídky, slavnosti, víkendové akce, návštěvy divadelních představení apod.

Spontánní aktivity zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, spontánní hry v rámci ranního pobytu žáků nebo v tzv. koncové družině, kdy jsou slučována oddělení.

Odpočinkové činnosti aktivní odpočinek, který kompenzuje jednostrannou zátěž během školního vyučování (poslechové činnosti, indiv. hry, tělovýchovné aktivity) ...

Příprava na vyučování zahrnuje tématické vycházky jimiž se rozšiřují a upevňují poznatky, které získali žáci ve šk. vyučování, možnost vypracování domácích úkolů po dohodě s rodiči a třídním učitelem.

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategii pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

- *Požadavek dobrovolnosti*
- *Požadavek zajímavosti a zájmovosti*
- *Požadavek aktivity*
- *Požadavek citlivosti a citovosti*
- *Požadavek prostoru k seberealizaci*

Personální podmínky

Funkce vychovatelky

Vychovatelka je iniciátorem a průvodcem dítěte při činnostech, které motivuje, navozuje, přímo i nepřímo řídí, hodnotí. Vychovatelka probouzí v dětech aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť dívat se kolem sebe a podněty vnímat.

Podněcuje a rozvíjí přirozenou zvědavost dítěte, chuť objevovat i odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládne. Tyto žádoucí projevy pak přiměřeně oceňuje a chválí.

Vychovatelka během celého pedagogického působení rozvíjí sociální kompetence důležité nejen pro učení, ale i pro další rozvoj žáků: zdravé sebevědomí, sebejistotu, schopnost být sám sebou, přizpůsobit se životu v sociální skupině i ve společnosti, položit základy pro celoživotní učení a schopnost jednat v duchu základních lidských a etických hodnot.

Co nabízí naše školní družina

- Nabízíme zájmové vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinku a relaxací, výchovou, hrou, učením, individuální prací.
- U žáků podporujeme citlivé vztahy k lidem, k přírodě, učíme je chránit si své zdraví, vedeme je k otevřené komunikaci, rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat druhého.
- Respektujeme individuální schopnosti a dovednosti žáků.
- Věnujeme zvýšenou pozornost a péči zdravotně znevýhodněným dětem.
- Zaměřujeme se na ochranu životního prostředí a zdravý životní styl.
- Dáváme dětem možnost spoluúčasti na volbě i tvorbě programu, respektujeme právo dítěte na neúčasti nabízené činnosti – právo být pouze pozorovatelem
- Vycházíme ze znalostí dětí, jejich aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace – každé dítě má právo být jiné, má jiné potřeby.
- Chceme, aby prostor školní družiny byl pro všechny příjemný a napomáhal vytvářet vhodné klima. Vedeme žáky k tvořivosti a rozvíjíme jejich estetické vnímání.
- Chceme položit základy ke klíčovým kompetencím – schopnost umět trávit volný čas, řešit problémy komunikativní, sociální, občanské a pracovní.

Bezpečnost a ochrana zdraví

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení ŠD

- Vhodný stravovací a pitný režim-podle individuálních potřeb žáků
- Zdravé prostředí užívaných prostorů družiny-podle platných norem (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, velikost sedacího a pracovního nábytku, hygienické vybavení prostor.)
- Ochrana žáků před úrazy
- Dostupnost prostředků první pomoci, telefonický kontakt na speciální služby, lékaře
- Pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti, seznámení žáků s nebezpečnými předměty a prostory (poučení o bezpečnosti vždy na začátku šk. roku)
- Vhodná struktura režimu žáků ve šk. družině s dostatkem relaxace a aktivního pohybu dané režimem družiny a skladbou zaměstnání

Psychosociální podmínky

- Vytváření pohody prostředí, příznivé sociální klima-otevřenost a přátelství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost s oddělením ŠD, školou
- Respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, činnost vycházející ze zájmu žáků a osvojování si toho, co má pro žáky praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti, všestranný prospěch žáka je hlavním momentem v činnosti
- Věková přiměřenost a motivující hodnocení-respekt k individualitě žáků, hodnocení v souladu s individuálními možnostmi a individuálním pokrokem, dostatečná zpětná vazba
- Ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- Spoluúčast žáků na životě školy a ŠD, která přechází do modelu demokratického společenství-budování komunity na principech svobody, odpovědnosti, stability společenských pravidel, spravedlnosti, spolupráce
- Včasná informovanost žáků a jejich rodičů o činnosti ŠD a jejím vnitřním řádu

Charakteristika školní družiny

Oddělení školní družiny jsou umístěna v místnostech číslo 12, 13 v suterénu budovy, které slouží pouze pro potřeby družiny.

Letos byla provedena celková rekonstrukce družin. Výměna podlahových krytin, vymalování, nový nábytek, koberce. Pro svoji činnost dále využívá i ostatní prostory – přestávkové hřiště, počítačové učebny, atletické hřiště, učebnu v přírodě, kuchyňku aj.

Na celý školní rok je vždy zajištěn pro děti pitný režim.

Provoz je rozdělen na dvě oddělení: oddělení pro žáky běžných tříd
oddělení pro žáky speciálních tříd

Provozní doba je rozdělena na ranní a odpolední provoz: ranní 6:00 – 7:45 hodin
odpolední 11:30 – 16:00 hodin

Podrobnější informace jsou stanoveny v Řádu školní družiny viz. příloha.

Časový plán

Oblast Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme

- poznáváme nejbližší okolí, organizace života v rodině, ve škole, ve společnosti, v obci
- tématické vycházky do okolí školy
- cesta do školy a ze školy(důležité pro nové prvňáčky), poznáváme různé služby v obci(knihovna, městský úřad, oddělení policie, bazén, kino, divadlo, poliklinika...)
- dopravní výchova-kreslíme a poznáváme dopravní značky, řízené a spontánní hry na dopravním hřišti, soutěžíme
- vytváříme kolektivní výtvarné dílo motivované vycházkou-budovy, přírodní prvky-sestavení parku, náměstí, ulice...

Lidé kolem nás

- osvojujeme si zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomujeme si význam a podstatu tolerance, empatie a vzájemné úcty
- získáváme vědomosti o základních právech a povinnostech člověka, na nichž je postavena výchova budoucího občana demokratického státu
- osvojujeme si, jak se vhodně seznamovat s druhými lidmi, jak správně pozdravit a podávat ruku
- kultivujeme komunikaci slovní i mimoslovní, rozvíjíme vyjadřovací schopnosti žáků, ale také schopnost naslouchat a být tolerantní k odlišným názorům lidí ve skupině
- dbáme na vytváření kladného vztahu ke spolužákům a pozitivního klimatu v oddělení, které může být založeno pouze na vzájemném respektu a radosti ze spolupráce
- urovnáváme drobné každodenní konflikty mezi žáky, dodržujeme pravidla při společném stolování(čistota na stole, správné používání příborů...)

Lidé a čas

- pravidelný režim, rozlišení povinnosti a zábavy
- besedujeme o možnostech správného využití času, plánujeme odpočinek
- malujeme , co kdo zažil zajímavého o víkendu, navrhujeme program pro další víkend – kam bych chtěl jet, co bych rád dělal, ...
- tvoříme roční kalendář, připomínáme si, co se nám líbilo v určitém ročním období, kreslíme obrázky s těmito motivy
- vyrábíme si hodiny s pohyblivými ručičkami- procvičujeme hodiny-forma hry
- jak se všichni měníme-prohlížení fotografií z předešlých let
- lidé a minulost- vývoj měst, řemesel, techniky-společná komunikace

Rozmanitost přírody

- seznamujeme se s rozmanitostí a proměnlivostí přírody živé i neživé
- plánujeme tématické vycházky a pobyty v přírodě, pozorujeme změny, které se v ní odehrávají
- získané poznatky výtvarně zpracováváme, rozvíjíme při různých hrách s přírodními motivy
- pracujeme s různými přírodními materiály(koláže, tisky ...)

Člověk a jeho zdraví

- poznáváme své tělo
- získáváme poučení o zdraví a nemocech, o prevenci chorob, o odpovědnosti za své zdraví
- plánujeme aktivity směřující k péči o osobní hygienu, prevenci úrazů

- zdůrazňujeme důležitost bezpečnosti při všech činnostech, které provozujeme
- besedujeme na téma: prázdniny bez úrazu, bezpečně na silnici i na chodníku, důležitá telefonní čísla...
- sportujeme v družině i venku
- učíme se znát pojmy: zdravá výživa, otužování, léčivá příroda, zdravotní prevence apod.

Časový plán ŠVP školní družiny obsahuje výběr možných činností, ze kterých budeme vybírat a volit podle aktuálního složení žáků v oddělení.

Základem jsou tématické okruhy odvozené z koncepce celku Člověk a jeho svět.

Jednotlivým námětům odpovídají navržené činnosti, kterými lze rozvíjet a posilovat potřebné klíčové kompetence žáků.

Evaluační plán

Se ŠVP budeme průběžně pracovat a na základě evaluace se bude doplňovat, obměňovat i pozměňovat.

Evaluační proces bude probíhat na úrovni týmové práce, kdy vychovatelky budou hodnotit svou vlastní činnost a společně budou stanovovat postup pro další období nebo provádět úpravy ŠVP.

Výchovně vzdělávací strategie

- hry
- besedy
- soutěže
- komunitní kruhy
- vědomostní hry
- četba
- křížovky
- doplňovačky
- dramatizace
- modelové situace
- vyprávění
- skupinové práce
- diskuse
- spolupráce s rodiči
- videoprojekce
- návštěvy kulturních zařízení
- účast na soutěžích
- hádanky
- pohybové hry
- tématické kresby
- malování na volné téma
- práce s různými materiály
- koláže
- vycházky
- stavebnice
- puzzle
- skládanky
- mozaiky
- relaxace
- karetní hry
- stolní hry
- hry na postřeh
- poslech
- tanec
- oslavy
- kuchaření
- prezentace
- výzdoby
- společné práce
- návrhy
- individuální vyučování

Náměty pro náplň obsahu jednotlivých témat :

Barevný podzim

- Vítáme se s novými kamarády, seznamujeme se s naší školou a se všemi, kdo se o nás stará, poznáváme blízké i vzdálenější okolí školy
- Sledujeme život kolem nás a všímáme si vztahů mezi lidmi, vyprávíme si o změnách v přírodě, hrajeme si, relaxujeme, radujeme se a je nám dobře na světě
- Pozorujeme stromy a všímáme si barev v přírodě, přemýšlíme, jak se připravují zvířátka na zimu
- Kde se berou pohádky a jaké pohádkové postavičky se nám líbí, hodnotíme jejich chování
- Dozvídáme se o našem těle a učíme se pečovat o své zdraví
- Vyprávíme si o počasí

Nabídka témat :

Začátek školního roku

Já a kamarádi
Radostná družina
Každý jsme trochu jiný
Kdo jsem a kam patřím
Máme se rádi

Okolí naší školy, naše město

Život kolem nás
Poznávám své město

Ovoce a zelenina

Dary podzimu
Bramborový týden
Jablíčkový týden
Podzimní slavnost

Znaky podzimu

Na poli, v zahradě a v lese
Pouštíme draka
Barevný podzim
Když padá listí
Příroda usíná
Fouká ze strnišť
Vyleť draku !

Domácí zvířata

Máme rádi zvířata
U babičky na dvoře

Materiály, se kterými pracujeme

Z čeho se co vyrábí
Kde pracují rodiče

Volně žijící zvířata a ptáci na podzim

Chystáme se na zimu
Přípravy na zimu
Podzim v lese
Tiše, tiše ježek spí

Můj den doma a ve škole

Co děláme celý den

Veselé jaro

- Sledujeme probouzející se přírodu, pečujeme o květiny, vyprávíme si o tom, jak chránit přírodu
- Pozorujeme změny v přírodě, zajímá nás co je živá a neživá příroda
- Slavíme svátky jara
- Připravujeme překvapení pro maminky

Nabídka témat :

Toulky předjařím

Jaro ťuká na dveře
První jarní den
Sluníčko svítí
Vítání jara
Otvírání studánek
Příroda se probouzí

První poslové

Jak přichází jaro
Ptáci se vracejí
Život v přírodě
Na ptačím stromě

Mlád'ata

Zvířata a jejich mlád'ata
U babičky na dvorku
Moje zvířátko

Dopravní prostředky

Barvy semaforu
Pozor, červená
Bezpečně na silnici

Květy jara

Jarní zahrada
Když všechno kvete
Zelená zahrádka
Jarní kytičky
Pestrá louka

Velikonoce

Svátky jara
Hody,hody, doprovody
Přijde jaro, přijde
Ptáčku, jak zpíváš?

U rybníka

Život u rybníka
Zvířátka u vody
Voláme sluníčko
Všechno lítá, co peří má

Svátek matek

Moje maminka
Mámě pro radost

Březen – měsíc knihy

Knihy – můj kamarád

Rozesmáté léto

- Slavíme Den dětí, je nám dobře na světě
- Radujeme se, dovádíme a sportujeme v přírodě
- Jdeme na výlet, poznáváme svět kolem nás
- Loučíme se se školou a těšíme se na prázdniny

Nabídka témat :

Letní počasí

Bouřky v létě
Proměny v počasí

Co děláme v létě

Sportujeme
Na koupališti

Voda v mnoha proměnách

Kudy běží voda

Svátek dětí

Slavnosti dětí
Sportovní odpoledne
Týden dětské radosti
Malovaná sluníčka

Letní louka a pole

Louka v létě
Na zelené louce
Na zahradě, na poli

Těšíme se na prázdniny

Jdeme na výlet
Prázdniny – dětský ráj

Les

Les v létě
Ochrana lesa

Pohádková zima

- Plníme si tajná přání, máme se rádi a připravujeme si překvapení, těšíme se na Vánoce, pečeme vánoční perníčky.
- Mikulášské cinkání a čertovské říkanky.
- Vyrábíme adventní kalendář, zdobíme vánoční stromeček, vyrábíme vánoční přáníčka.
- Pozorujeme krásu zimní přírody, vyprávíme si, co je sníh, led, mráz, voda, jak kraluje paní Zima a jak nás může pozlobit.
- Sportujeme, hrajeme si a dovádíme se sněhem.

Nabídka témat :

První příznaky zimy

Já a příroda
Krásy přírody
Pohádková zima
První sníh

Mikuláš

Mikulášská nadílka
Čerti a čertice

Vánoce

Těšíme se na Vánoce
Vánoční stromeček
Máme se rádi
Vánoční atmosféra

Zimní radovánky

Paní Zima kraluje
Mráz a sníh
Sněhuláci

Předměty kolem nás

Svět kolem nás

Když Alenka stůně

Vážíme si zdraví
Jsem nemocný
Já a moje zdraví

Moje rodina

U nás doma

Zvířata v zimě

Les pod sněhem
Se zvířátky do pohádky

Každý něco dělá

Kdo s čím pracuje
Ukaž, co umíš
Z čeho se vyrábí
Hádej, čím jsem